

Alex North

ŠNAB

ŽDĖ

TOJAS

Iš anglų kalbos vertė Agnė Sūnaitė

Sofoklis
VILNIUS, 2019

Skiriu Lynnei ir Zackui

Džeikai.

Noriu tiek daug pasakyti, bet juk mudviem niekada nebuvo lengva kalbėtis, ar ne?

Taigi, teks tau parašyti.

Prisimenu, kai mudu su Rebeka tave pirmą kartą parsivežėme namo iš ligoninės. Buvo tamsu ir snigo, o aš turbūt niekad gyvenime nevairavau taip atsargiai. Tau buvo vos dvi dienos, gulėjai prisegtas nešyklėje ant galinės sėdynės, Rebeka snūduriavo šalia tavęs, o aš vis žvilgčiojau į galinio vaizdo veidrodėlį, kad įsitikinčiau, jog esi saugus.

O žinai, kodėl? Nes buvau *siaubingai persigandęs*. Savo šeimoje buvau vienintelis vaikas, visiškai nepratęs prie kūdikių, ir štai atsidūriau situacijoje, kai tapau atsakingas už savo paties kūdikį. Tu buvai toks neįtikėtinais mažas ir pažeidžiamas, o aš jaučiausi toks nepasirengęs, kad atrodė absurdiška, jog jie apskritai tave išleido iš ligoninės su manimi. Mudviem sunkiai sekėsi jau nuo pat pradžių. Rebeka tave ant rankų laikė taip natūraliai ir be įtampos, tarsi ji būtų gimusi tau, o ne atvirkščiai, o aš visą laiką jaučiausi toks nerangus, bijodavau trapaus, lengvučio kūnelio savo rankose ir net neįsivaizduodavau, dėl ko pravirkdavai. Aš visiškai tavęs nesupratau.

Ir tai niekad nepasikeitė.

Kai jau šiek tiek paaugai, Rebeka pasakė, kad taip yra dėl to, kad mudu labai panašūs, bet nežinau, ar tai tiesa. Tikiuosi, kad ne. Visuomet tau linkėjau ko nors geresnio.

Kad ir kaip ten būtų, mudu nesikalbame, taigi man teks pabandyti viską užrašyti. Visą tiesą apie tai, kas įvyko Federbanke.

Poną Naktinį. Berniuką grindyse. Drugelius. Mergaitę keista suknele.

Ir, žinoma, šnabždėtoją.

Tai nebus lengva ir pirmiausia turiu atsiprašyti. Ne vienus metus tau kartojau, kad nėra ko bijoti. Kad pabaisos neegzistuoja.

Atsiprašau, kad melavau.

PIRMA DALIS

Liepa

Vienas

Baisiausias kiekvieno tėvo košmaras – kad jo vaiką pagrobs koks nors nepažįstamasis. Tačiau statistika rodo, kad taip nutinka labai retai. Iš tiesų vaikai daug dažniau yra skriaudžiami ir išnaudojami savo šeimos narių už uždarų durų ir, nors išorinis pasaulis gali atrodyti grėsmingas, iš tiesų dauguma nepažįstamųjų yra dori žmonės, o dažnai pavojingiausia vieta tampa namai.

Tą puikiai žinojo ir šešiametį Neilą Spenserį apleistame lauke persekiojantis vyras.

Slėpdamasis už krūmų jis tyliai slinko lygiagrečiai su Neilu ir nenuleido nuo berniuko akių. Neilas ėjo lėtai, nė nenujausdamas apie jam gresiantį pavojų. Eidamas spardė dulkėtą žemę, sukeldamas baltą kreidos debesį, kuris nusėsdavo jam ant sportbačių. Kur kas atsargiau žingsniuojantis vyras kaskart išgirsdavo brūkštelėjimo koja garsą. Jis pats ėjo nesukeldamas nė menkiausio garso.

Buvo šiltas vakaras. Saulė be gailesčio kaitino didžiąją dienos dalį, bet jau buvo šešios valandos ir dangus darėsi šiek tiek ūkanotas. Temperatūra nukrito ir padangė įgavo auksinį atspalvį. Tai buvo vienas iš tų vakarų, kai norisi sėdėti vidiniame kieme, galbūt geriant šaltą baltąjį vyną ir stebint besileidžiančią saulę, nė nesusimąstant, kad reikėtų apsilvilti švarką, kol sutemsta tiek, kad jau nebeverta to daryti.

Netgi šis apleistas laukas atrodė gražiai užlietas gintarinės šviesos. Tai buvo krūmokšniais apaugusios žemės sklypas, kurio

vienas kraštas ribojosi su Federbanko gyvenvieta, o kitas driekėsi palei nebenaudojamą karjerą. Didžioji dalis kalvotos žemės buvo perdžiūvusi ir bevaisė, tačiau šen bei ten augo tankiai sužėlę krūmai, dėl to ji kiek priminė labirintą. Gyvenvietės vaikai kartais ateidavo čia pažaisti, nors tai ir nebuvo itin saugu. Per daugelį metų ne vienas jų buvo susigundęs nusikabaroti žemyn į karjerą, kurio status šlaitai buvo nestabilūs ir linkę byrėti. Taryba pristatė tvorų ir ženklų, tačiau vietiniai manė, kad to neužtenka. Juk vaikai sugebėdavo perlipti tvoras.

Jie buvo pratę nepaisyti įspėjamųjų ženklų.

Vyras nemažai žinojo apie Neilą Spenserį. Berniuką ir jo šeimą jis buvo gerai išstudijavęs, tarsi atliktą projektą. Berniukui prastai sekėsi mokykloje ir akademinėje, ir socialinėje srityse, jis prasčiau nei bendraamžiai skaitė, rašė bei skaičiavo. Dauguma jo drabužių buvo atiduoti. Jo elgesyje jau galėjai įžvelgti pyktį ir nepasitenkinimą pasauliu, dėl to jis atrodė kiek per anksti suaugęs. Po keleto metų į jį bus žiūrima kaip į chuliganą ir ramybės drumstėją, bet kol kas jis dar buvo pakankamai mažas, kad žmonės toleruotų jo agresyvesnį elgesį. „Jis to nenorėjo, – sakydavo jie. – Jis dėl to nekaltas.“ Neilas dar nebuvo pasiekęs to amžiaus, kad būtų laikomas visiškai atsakingu už savo veiksmus, taigi žmonės privalėjo pateisinti jų ieškoti kitur.

Tą patį buvo padaręs ir tasai vyras. Ir tai suprasti nebuvo sunku.

Šiandieną Neilas praleido tėvo namuose. Jo tėvai buvo išsiskyrę, o tai šiam vyrui atrodė labai paranku. Abu tėvai alkoholikai, kurių būklė buvo labai svyruojanti. Abiem gyvenimas atrodydavo lengvesnis, kai jų sūnus būdavo kito tėvo namuose, ir abiem kildavo sunkumų jį užimti. Iš esmės Neilas turėjo pats savimi pasirūpinti ir rasti užsiėmimų. Tai smarkiai prisidėjo prie vis didėjančio berniuko atšiaurumo, kurį buvo pastebėjęs vyras. Neilas buvo neplanuotas savo tėvų gyvenimo priedas. Akivaizdu, kad jis nebuvo mylimas.

Kaip jau ne kartą pasitaikė, Neilo tėvas tą vakarą buvo pernelg girtas, kad jį nuvežtų atgal į motinos namus, ir akivaizdžiai per daug tingėjo, kad pasivargintų jį parvesti. Tikriausiai jo tėvas pagalvojo, kad berniukui jau beveik septyneri ir jam nekilo problemų visą dieną išbūti vienam. Taigi, Neilas vienas pats iškeliavo namo.

Jis dar nenutuokė, kad atsidurs visai kitokiuose namuose. Vyriškis pagalvojo apie paruoštą kambarį ir pasistengė suvaldyti jį apėmusį susijaudinimą.

Apleisto lauko viduryje Neilas sustojo.

Vyras taip pat sustojo netoliese ir pro gervuoges pažvelgė, kas patraukė berniuko dėmesį.

Palei vieną iš krūmų buvo numestas senas televizorius išsipūtusiu, bet dar sveiku ekranu. Vyras stebėjo, kaip berniukas tiriamai jį stumtelėjo koja, bet jis buvo per sunkus pasijudinti iš vietos. Tikriausiai toks daiktas berniukui turėjo atrodyti kaip kažkas iš praėjusio amžiaus: su grotelėmis ir mygtukais ekrano šone ir būgno dydžio galine dalimi. Kitoje kelio pusėje mėtėsi keletas akmenų. Vyras pakerėtas stebėjo, kaip berniukas nuėjo prie jų, išsirinko vieną ir iš visų jėgų metė į stiklą.

Pokšt.

Tokioje tylioje vietoje šis garsas sukėlė nemažą triukšmą. Stiklas nesubyrėjo, tačiau akmuo perėjo kiaurai, palikdamas kulkos žymę primenančią dantytą skylę. Neilas paėmė dar vieną akmenį ir pakartojo tą patį veiksma, šį kartą nepataikydamas, tada pabandė dar kartą.

Atrodė, kad šis žaidimas jam patiko.

Ir vyriškiui nebuvo sunku suprasti, kodėl. Ši atsitiktinė destrukcija atkartoją augančią berniuko agresiją, pasireikšdavusią mokykloje. Tai buvo bandymas padaryti įtaką pasauliui, kuris atrodė toks abejingas jo gyvenimui. Jis kilo iš noro būti matomam. Pastebimam. Mylimam.

Juk to giliai širdyje nori kiekvienas vaikas.

Vyruui nuo šios minties sugėlė širdį, kuri šią akimirką plakė vis greičiau. Jis tyliai išlindo iš už berniuko esančių krūmų ir sušnabzdėjo jo vardą.

Du

Neilai. Neilai. Neilai.

Inspektorius Pitas Vilisas atsargiai vaikščiojo po apleistą lauką klausydamasis, kaip netoliese esantys pareigūnai sutartais intervalais šūkavo dingusio berniuko vardą. Tarp šių šūksnių tvyrojo visiška tylą. Pitas pažvelgė aukštyn įsivaizduodamas, kaip ore plevenantys žodžiai nuskrieja į juodumą ten, aukštai, ir be pėdsako dingsta naktiniame danguje, kaip Neilas Spenseris pradingo nuo po juo esančios žemės paviršiaus.

Ieškodamas bet kokių berniuko pėdsakų ir tam, kad matytų, kur eina, jis dulkėtą žemę pasišvietė kūgio formos spindulį skleidžiančiu žibintuvėliu. Mėlynos treningo kelnės ir apatinės kelnaitės, *Minecraft* marškinėliai, juodi sportbačiai, kariško stiliaus krepšys, vandens gertuvė. Pranešimas atėjo jam besėdant valgyti vakarienės, kurią jis taip stropiai gamino, ir pagalvojus apie ant jo stalo likusią lėkštę – nepaliestą ir šalančią – jam suurzgė pilvas.

Tačiau buvo dingęs mažas berniukas ir jį reikėjo surasti.

Kitų pareigūnų tamsoje nesimatė, tik jų žibintuvėliai švietė šukuojant teritoriją. Pitas pasižiūrėjo į laikrodį: 20:53. Diena jau buvo beveik pasibaigusi ir, nors popietė buvo karšta, temperatūra per pastarąsias kelias valandas nukrito ir jis drebėjo iš šalčio. Skubėdamas lauk užmiršo pasiimti švarką, o jo dėvimi marškiniai ne ką tesaugojo nuo gamtos stichijų. Nereikia užmiršti ir senų kaulų, juk jam jau penkiasdešimt šešeri, bet tokį vakarą ir

jauniems nėra ko veikti lauke. Ypač vieniems ir pasiklydusiems. Tikėtina, jog ir sužalotiems.

Neilai. Neilai. Neilai.

Jis prisijungė prie kitų balsų: „Neilai!“

Nieko.

Pirmos keturiasdešimt aštuonios valandos po dingimo yra pačios svarbiausios. Apie berniuko dingimą pranešta šį vakarą 19:39, maždaug po pusantros valandos nuo tada, kai jis išėjo iš savo tėvo namų. Jis turėjo būti namie 18:20, bet tėvai nebuvo susitarę, kada tiksliai jis turėtų sugrįžti, taigi, kad jis nepareina, pastebėta tik tada, kai Neilo mama paskambino savo buvusiam vyrui. Kai policija 19:51 atvyko į įvykio vietą, šešėliai jau ilgėjo ir buvo prarastos beveik dvi iš tų keturiasdešimt aštuonių valandų. Dabar jau buvo praėjusios beveik trys valandos.

Pitas žinojo, kad daugeliu atvejų dingęs vaikas surandamas greitai ir saugiai sugrąžinamas šeimai. Tokie atvejai buvo skirstomi į penkias kategorijas: išmetimas, pabėgimas, nelaimingas atsitikimas arba nelaimė, šeimos nario įvykdytas pagrobimas, ne šeimos nario įvykdytas pagrobimas. Vadovaudamasis tikimybės teorija, Pitas šiuo metu manė, kad Neilo Spenserio dingimas pasirodys esąs koks nors nelaimingas atsitikimas ir berniukas bus greitai surastas. Vis dėlto, kuo toliau jis ėjo, tuo labiau jo vidinis balsas tvirtino priešingai. Širdyje jis jautė nepaaiškinamą neramumą. Tačiau žinia apie vaiko dingimą visuomet jam sukeldavo panašų jausmą. Tai nieko nereiškė. Tiesiog į paviršių iškildavo dvidešimties metų senumo prisiminimai, sukeldami nemalonius išgyvenimus.

Jo žibintuvėlio spindulys praslinko pro kai ką pilko.

Pitas iškart sustojo ir nukreipė jį į tą pačią vietą. Prie vieno iš krūmų gulėjo senas televizorius, kurio ekranas buvo keliose vietose sudaužytas, tarsi kas nors būtų jį naudojęs kaip taikinį. Jis kurį laiką tiesiog į jį spoksojo.

– Ką nors radai?

Pasigirdo balsas iš vienos pusės.

– Ne, – šūktelėjo jis atgal.

Tolimąjį apleisto lauko pakraštį jis pasiekė drauge su kitais pareigūnais, kadangi paieška nedavė jokių rezultatų. Čia atėjus ir už nugaros palikus tamsą, balkšvas gatvių šviestuvų ryškumas Pitui pasirodė gan šleikštus. Ore buvo juntamas tylus gyvenimo gausmas, bet jo nesigirdėjo apleisto lauko tyloje.

Po kelių minučių, nebežinodamas, ką dar naudingo galėtų šiuo metu nuveikti, jis apsisuko ir sugrįžo tuo pačiu keliu, kuriuo atėjo.

Jis dar pats nebuvo tikras, kur susiruošė, tačiau suprato einąs tolyn palei pakraštį nusidriekusio seno karjero kryptimi. Tamsoje tai buvo pavojinga teritorija, taigi jis patraukė žibintuvėlių spiečiaus link, kur karjero paieškos komanda ruošėsi pradėti darbą. Kol kiti pareigūnai vaikščiojo palei pakraštį, savo žibintuvėliais nušviesdami stačius šlaitus ir šūkaudami Neilo vardą, čia susirinkusieji studijavo žemėlapius ir ruošėsi leisti sudėtingu keliu, vedančiu į apatinę karjero dalį. Jam priešus, pora iš jų pakėlė galvas.

– Pone? – Vienas iš jų jį atpažino. – Nežinojau, kad jūs šiandien dirbate.

– Aš ir nedirbu. – Pitas pakėlė tvoros vielą ir pralindo pro ją, kad prie jų prisijungtų, dar atsargiau statydamas kojas. – Gyvenu netoliese.

– Taip, pone. – Pasakė pareigūnas su abejone balse.

Neįprasta, kad inspektorius asmeniškai dalyvautų tokiaame purvinaame darbe, kaip šis. Inspektoriė Amanda Bek šį vis daugiau pajėgų reikalaujantį tyrimą koordinavo iš padalinio, o paieškos komandą daugiausia sudarė paprasti darbuotojai. Pitas suvokė, kad buvo vyresnis už bet kurį iš jų, bet šįvakar jis norėjo dalyvauti lygiai su kitais. Dingo vaikas, kurį reikia surasti. Gal-

būt šis pareigūnas buvo per jaunas prisiminti, kas prieš du dešimtmečius nutiko Frenkui Karteriui, tuomet jis nesistebėtų pamatęs Pitą Vilisą tokiomis aplinkybėmis.

– Pasisaugokite, pone. Žemė čia nelabai stabili.

– Nesirūpinkite.

Atrodo, kad jis buvo toks jaunas, jog nurašė jį kaip visišką senį. Reikia manyti, jis niekad nebuvo matęs Pito padalinio sporto salėje, kur jis lankėsi kiekvieną rytą prieš eidamas į darbą. Nepaisant jų amžiaus skirtumo, Pitas būtų lažinęsis, kad sugebėtų šį jaunesnį vyrą įveikti ant kiekvieno treniruoklio. Jis kuo puikiausiai galėjo savimi pasirūpinti ant netvirtos žemės. Rūpinimasis viskuo, įskaitant savimi, buvo jo antrasis prigimimas.

– Pone, noriu informuoti, kad mes ruošiamės leisti žemyn.

– Aš čia nevadovauju. – Pitas nukreipė savo žibintuvėlį į taką, atidžiai nužvelgdamas gruoblėtą paviršių. Šviesos spindulys nušvietė labai nedidelį atstumą. Žemiau slūgsantis karjero dugnas atrodė kaip milžiniška juodoji skylė. – Turi atsiskaityti inspektorei Bek, o ne man.

– Taip, pone.

Pitas toliau žiūrėjo žemyn galvodamas apie Neilą Spenserį. Labiausiai tikėtini berniuko maršrutai jau buvo patikrinti. Gatvės apieškotos. Jau susisiektas su dauguma jo draugų ir viskas vel tui. Nieko nebuvo ir apleistame lauke. Jei berniuko dingimas tikrai susijęs su koku nors nelaimingu atsitikimu, tada karjeras yra vienintelė likusi vieta, kur dar galima jį surasti.

Tačiau apačioje slūgsanti juoduma atrodė visiškai tuščia.

Jis negalėjo būti dėl to tikras, tik ne pasikliaudamas protu. Tačiau nuojauta sakė, kad Neilas Spenseris nebus čia surastas.

Kad galbūt jis apskritai nebus surastas.